

20 let

KPK REPUBLIKA SLOVENIJA
KOMISIJA ZA PREPREČEVANJE
KORUPCIJE

INTEGRITETA | ODGOVORNOST | TRANSPARENTNOST

URNIK

10.00 – 11.00 Lobiranje

11.00 – 11.15 Odmor

11.15 – 12.00 Darila

www.kpk-rs.si

20 let

KPK REPUBLIKA SLOVENIJA
KOMISIJA ZA PREPREČEVANJE
KORUPCIJE

INTEGRITETA | ODGOVORNOST | TRANSPARENTNOST

LOBIRANJE

www.kpk-rs.si

PRAVNA REGULACIJA LOBIRANJA

Zakon o integriteti in preprečevanju korupcije (ZIntPK)

- definicije pojmov: **interesne organizacije, lobiranje, lobist in lobiranci**

(13. – 16. točka 4. člena ZIntPK)

- pogoji za opravljanje dejavnosti lobiranja
 - pravice in dolžnosti lobistov, lobirancev in interesnih organizacij
- (VIII. poglavje zakona, 56. – 74. člen ZIntPK)

Sistemska pojasnilo o lobiranju

(<https://www.kpk-rs.si/sl/publikacije/sistemska-pojasnila>)

20 let

KPK REPUBLIKA SLOVENIJA
KOMISIJA ZA PREPREČEVANJE KORUPCIJE

INTEGRITETA | ODGOVORNOST | TRANSPARENTNOST

Kaj je lobiranje?

Izvajanje vplivanja, ko skuša posameznik (lobist) v imenu, interesu ali na račun neke interesne organizacije nejavno vplivati na odločanje odločevalcev (lobirancev), ki so aktivni na področju oblikovanja in sprejemanja zakonodaje, splošnih aktov ter javnih politik

Zakonska definicija lobiranja

(14. točka 4. člena ZIntPK)

Delovanje **lobistov**, ki za **interesne organizacije** izvajajo nejavno vplivanje na odločanje **državnih organov**, Banke Slovenije, organov lokalnih skupnosti in nosilcev javnih pooblastil

- pri obravnavi in sprejemanju **predpisov in drugih splošnih aktov**
- o **drugih zadevah**

20 let

KPK REPUBLIKA SLOVENIJA
KOMISIJA ZA PREPREČEVANJE KORUPCIJE

INTEGRITETA | ODGOVORNOST | TRANSPARENTNOST

TEMELJNI ELEMENTI LOBIRANJA

- ✓ **nejaven stik**
(njegova vsebina in namen širši javnosti nista poznana)
- ✓ **namen vplivanja na odločanje** znotraj javnega sektorja **v zadevah javnega pomena**
- ✓ vplivanje v interesu, imenu ali na račun **interesne organizacije**

Navedeni pogoji morajo biti **kumulativno izpolnjeni**

JE LOBIRANJE

vplivanje na obravnavo in sprejem **predpisov** in **drugih splošnih aktov**, ter na odločanje državnih organov in organov ter uprav lokalnih skupnosti ter nosilcev javnih pooblastil o **drugih zadevah** (programi, načrti dela, politični, ekonomski, pravni ukrepi idr.)

NI LOBIRANJE

vplivanje na odločanje o zadevah, ki so predmet sodnih in upravnih postopkov, postopkov JN, v zaposlitvenih, disciplinskih postopkih idr. postopkih, kjer se **odloča o pravicah in obveznostih posameznikov**

Potencialno nezakonita ravnanja oziroma ravnanja v nasprotju s pričakovano integriteto

20 let

KPK REPUBLIKA SLOVENIJA
KOMISIJA ZA PREPREČEVANJE KORUPCIJE

INTEGRITETA | ODGOVORNOST | TRANSPARENTNOST

IZJEME LOBIRANJA

(56.a člen ZIntPK)

- Namen vplivanja na odločanje pri obravnavi in sprejemanju predpisov in drugih splošnih aktov, na področju, ki se neposredno nanaša **na sistemska vprašanja krepitve pravne države, demokracije in varstva človekovih pravic in temeljnih svoboščin**
- Vprašanja, ki po vsebini in obsegu **presegajo interese in koristi posameznikov, neformalnih skupin ali interesnih organizacij**
- Izjema ne izhaja avtomatično iz statusa interesne organizacije (npr. nevladna organizacija, ki deluje na področju varstva človekovih pravic in temeljnih svoboščin), ampak se presoja **vsako posamezno oziroma konkretno delovanje** takšne interesne organizacije

PRIMERI IZJEM

Vplivanje z namenom izboljšanja

- sistemskih predpisov ali politik o delovanju zakonodajne, izvršile ali sodne veje oblasti,
- delovanja podsistemov ali služb javnega sektorja, ki skrbijo za varstvo človekovih pravic in temeljnih svoboščin,
- sistemskih predpisov na področju socialne države in temeljev ekonomske ureditve države ipd.

KAJ NISO IZJEME?

- če se vplivanje lobista nanaša na **poslovne interese interesne organizacije**, za katero deluje lobist
- kadar je namen vplivanja iskanje ugodnejše rešitve za interesno organizacijo, za katero lobist lobira (npr. njen položaj oziroma status)

20 let

KPK REPUBLIKA SLOVENIJA
KOMISIJA ZA PREPREČEVANJE KORUPCIJE

INTEGRITETA | ODGOVORNOST | TRANSPARENTNOST

DOVOLJENO VPLIVANJE, KI NI LOBIRANJE

- **javno vplivanje** na odločitve javnih oblasti (tiskovne konference, medijski prispevki, odprta pisma, peticije ipd.)
- sodelovanje v **javnem postopku sprejemanja predpisa** (ko je v javni obravnavi, pri čemer pripravljavec sledi postopkom iz Resolucije o normativni dejavnosti po javni objavi predlogov in njihovih nosilcev)
- vlaganje pisnih pobud in predlogov za sprejem politik, predpisov, **katerih sprejem nalagajo že veljavni predpisi**

20 let

KPK REPUBLIKA SLOVENIJA
KOMISIJA ZA PREPREČEVANJE KORUPCIJE

INTEGRITETA | ODGOVORNOST | TRANSPARENTNOST

DOVOLJENO VPLIVANJE

- Ko organi javnih oblasti **sami pozivajo in vabijo k sodelovanju širšo javnost ali ciljne skupine**

(npr. kot člane delovnih skupin ipd., in kadar ti predstavniki interesnih organizacij **delujejo v javnem interesu in ne v zasebnem parcialnem interesu interesnih organizacij**)

IZPOSTAVLJAMO: Državni organi in organi lokalnih skupnosti so **dolžni obveščati registrirane lobiste** v zvezi s področji, za katere so lobisti registrirali interes (register lobistov), oziroma jih **vabiti** na vse javne predstavitve in vse oblike javnih posvetovanj.

20 let

KPK REPUBLIKA SLOVENIJA
KOMISIJA ZA PREPREČEVANJE KORUPCIJE

INTEGRITETA | ODGOVORNOST | TRANSPARENTNOST

LOBIRANCI

(16. točka 4. člena ZIntPK)

FUNKCIONARJI

in

JAVNI USLUŽBENCI

- v državnih organih
- v Banki Slovenije
- v organih in upravi lokalne skupnosti
- pri nosilcih javnih pooblastil

ki odločajo ali sodelujejo
pri obravnavi in sprejemu predpisov,
drugih splošnih aktov in odločitev o drugih zadevah, s katerimi z
namenom lobiranja komunicira lobist

20 let

KPK REPUBLIKA SLOVENIJA
KOMISIJA ZA PREPREČEVANJE KORUPCIJE

INTEGRITETA | ODGOVORNOST | TRANSPARENTNOST

LOBISTI

(15. točka 4. člena ZIntPK)

REGISTRIRANI

- „**profesionalni**“ lobist
- vpisan v register lobistov, ki ga vodi Komisija
- zastopa lahko interese **katerekoli interesne organizacije**, ki ga za to pooblasti (lobiranje je zanj lahko tudi poklicna dejavnost)
- svoje storitve lahko prosto ponuja na trgu

NEREGISTRIRANI

- „**neprofesionalni**“ lobist
- da lahko zakonito lobira, se mu ni treba vpisati v register lobistov, ki ga vodi Komisija
- vendar lahko zastopa le interese **interesne organizacije, v kateri je zaposlen** (s pooblastilom!), **je njen zakoniti zastopnik** (določen z zakonom/aktom o ustanovitvi, prokurist, **ne pa odvetnik!**) **ali njen izvoljeni predstavnik** (predstavniki enot zbornic in združenj dejavnosti, **ne pa član društva, sindikata, zbornice, organa upravljanja ali nadzornega sveta**)
- storitev lobiranja ne sme ponujati na trgu (ne sme lobirati za „druge“ interesne organizacije)

20 let

KPK REPUBLIKA SLOVENIJA
KOMISIJA ZA PREPREČEVANJE KORUPCIJE

INTEGRITETA | ODGOVORNOST | TRANSPARENTNOST

PREPREČEVANJE POJAVA „VRTLJIVIH VRAT“ IN NASPROTJA INTERESOV PRI LOBISTIH

- funkcionar ne sme lobirati **pred potekom dveh let,** odkar mu je prenehala funkcija
(tretji odstavek 56. člena ZIntPK)
- registrirani („profesionalni“) lobist ne sme biti posameznik, ki je **zaposlen v javnem sektorju**
(drugi odstavek 56. člena ZIntPK)

20 let

KPK REPUBLIKA SLOVENIJA
KOMISIJA ZA PREPREČEVANJE KORUPCIJE

INTEGRITETA | ODGOVORNOST | TRANSPARENTNOST

INTERESNE ORGANIZACIJE

(13. točka 4. člena ZIntPK)

pravne osebe zasebnega prava in **druge pravno urejene oblike združevanja** fizičnih ali pravnih oseb (podjetja, zbornice, društva, sindikati, prostovoljske organizacije, zavodi, NVO idr.)

v imenu in na račun katerih lobist opravlja dejavnost lobiranja

IZPOSTAVLJAMO: Vplivanje v imenu in na račun posameznika, tj. za interese fizične osebe ni lobiranje!

20 let

KPK REPUBLIKA SLOVENIJA
KOMISIJA ZA PREPREČEVANJE KORUPCIJE

INTEGRITETA | ODGOVORNOST | TRANSPARENTNOST

DOLŽNOSTI LOBIRANCA

- ✓ **ugotoviti status lobista** ob stiku z lobistom
(od tega podatka je odvisno nadaljnje ugotavljanje dovoljenosti oziroma zakonitosti lobiranja)
- ✓ **zahtevati od lobista**, da se ta pred izvajanjem dejanja lobiranja:
 - **identificira** in
 - pokaže **pooblastilo interesne organizacije** za zastopanje in lobiranje v določeni zadevi*
(vedno velja za registrirane profesionalne lobiste, medtem ko je pooblastilo pri neregistriranih neprofesionalnih lobistih lahko kot eno od možnih dokazil, da je lobist oseba, ki je zaposlena pri interesni organizaciji, za katero lobira. Ali je lobist zakoniti zastopnik ali izvoljeni predstavnik interesne organizacije je razvidno iz javnih evidenc (npr. Ajpes) in/ali spletnih strani interesnih organizacij, npr.)
 - ter **navede namen in cilj**, zaradi katerega lobira
- ✓ **stik prepoznati kot lobističen**

DOLŽNOSTI LOBIRANCA

- ✓ **zavrnuti lobistični stik oziroma lobista***, če ugotovi oziroma **zazna kršitve** določb ZIntPK s področja lobiranja
 - če ugotovi oziroma **zazna kršitve** določb ZIntPK s področja lobiranja
 - *(lobiranec lahko privoli v lobističen stik le po predhodnem preverjanju, ali je lobist vpisan v register lobistov pri Komisiji oziroma, ali izpolnjuje pogoje za izjemo od registracije (da je zaposlen v IO, da je zakoniti zastopnik IO ali njen izvoljeni predstavnik))
 - če bi pri stiku z določenim lobistom lobiranec znašel v **okoliščinah nasprotja interesov**
- ✓ **Komisiji prijaviti prepovedana ravnanja lobistov**
(elektronski obrazec „Prijava lobiranca o prepovedanih ravnanjih lobistov“)
- ✓ **SESTAVITI ZAPIS O LOBISTIČNEM STIKU!** – izpolniti elektronski obrazec „Zapisi lobirancev ob stiku z lobisti“

20 let

KPK REPUBLIKA SLOVENIJA
KOMISIJA ZA PREPREČEVANJE KORUPCIJE

INTEGRITETA | ODGOVORNOST | TRANSPARENTNOST

POROČANJE O LOBISTIČNIH STIKIH

Komisija vodi **evidenco lobističnih stikov**, in sicer:

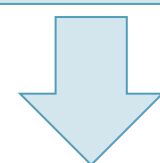
- za namene izvajanja nadzora nad lobiranjem
- in za namene krepitve transparentnosti vplivov na odločanje v zadevah javnega pomena

Podatki, ki izhajajo iz zapisov lobirancev o lobističnih stikih, so **javno dostopni na spletnem portalu Erar** (<https://erar.si/lobiranje/>)

POROČANJE - LOBIRANCI

Lobiranec mora o lobističnih stikih poročati Komisiji. Za ta namen je Komisija pripravila **dva obrazca**, in sicer:

Zapisi lobirancev ob stiku z lobisti
([povezava do obrazca](#))

v roku osmih dni od stika v vednost svojemu nadrejenemu in Komisiji

Prijava lobiranca o prepovedanih ravnanjih lobistov
([povezava do obrazca](#))

lobiranec je zaznal prepovedana ravnanja lobistov
zavrnitev stika

v roku desetih dni od vzpostavitve stika

20 let

KPK REPUBLIKA SLOVENIJA
KOMISIJA ZA PREPREČEVANJE KORUPCIJE

INTEGRITETA | ODGOVORNOST | TRANSPARENTNOST

ZAPIS LOBIRANCA O LOBISTIČNEM STIKU

(68. člen ZIntPK)

- Podatki o lobirancih in organu, pri katerem so zaposleni
(ime in priimek ter položaj ali funkcija lobiranca, naziv organa)
- Podatki o stiku
(datum stika, vrsta stika – osebno, e-pošta idr., namen in cilj lobiranja idr.)
- Podatki o lobistih
(ime in priimek registriranega lobista, vpisanega v register lobistov pri Komisiji; ime in priimek zakonitega zastopnika, zaposlenega ali izvoljenega predstavnika interesne organizacije)
- Podatki o interesnih organizacijah, za katere so lobisti lobirali
- Priloge – dopis, e-pošta in druge priloge

20 let

KPK REPUBLIKA SLOVENIJA
KOMISIJA ZA PREPREČEVANJE KORUPCIJE

INTEGRITETA | ODGOVORNOST | TRANSPARENTNOST

PREPOVEDANA RAVNANJA LOBISTOV

(70. člen ZIntPK)

- Lobist **NE SME** lobirati **izven zakonskih okvirov** (kot je določeno v 14. točki 4. člena ZIntPK)
- Lobist lobirancem **NE SME** posredovati **netočnih, nepopolnih** ali **zavajajočih informacij**
- Lobist pri lobiranju **NE SME** ravnati proti predpisom, ki določajo **prepoved sprejemanja daril** v zvezi z opravljanjem funkcije ali javnimi nalogami lobirancev

20 let

KPK REPUBLIKA SLOVENIJA
KOMISIJA ZA PREPREČEVANJE KORUPCIJE

INTEGRITETA | ODGOVORNOST | TRANSPARENTNOST

POROČANJE REGISTRIRANIH LOBISTOV IN INTERESNIH ORGANIZACIJ (63. člen ZIntPK)

O dejavnostih lobiranja morajo poročati tudi:

registrirani lobisti

- Komisiji poroča do **31. januarja** za preteklo leto
- Najkasneje v 30 dneh po prenehanju veljavnosti registracije

interesne organizacije

(če so dejanja lobiranja izvajali njihovi zakoniti zastopniki, zaposleni ali izvoljeni predstavniki)

- Komisiji poroča **sproti** ali do **31. januarja** za preteklo leto
- Ne poroča pa neprofitna interesna organizacija zasebnega sektorja, ki nima zaposlenih

20 let

KPK REPUBLIKA SLOVENIJA
KOMISIJA ZA PREPREČEVANJE KORUPCIJE

INTEGRITETA | ODGOVORNOST | TRANSPARENTNOST

SANKCIJE

LOBIRANCI (PREKRŠKOVNE SANKCIJE)

- **globa od 400 do 1.200 evrov za posameznika, ki:**
 - kot lobiranec ne posreduje Komisiji za zapisa o lobiranju (na elektronskem obrazcu)
 - v osmih dneh ne dopolni zapisa lobiranja (na zaprosilo Komisije)
 - kot lobiranec ne odkloni stika z lobistom, ki ni vpisan v register lobistov ali stika, pri katerem bi nastalo nasprotje interesov
 - kot lobiranec v roku ne prijavi Komisiji lobista, ki ravna v nasprotju s 70. členom ZIntPK ali ni vpisan v register lobistov v skladu z 58. členom ZIntPK

20 let

KPK REPUBLIKA SLOVENIJA
KOMISIJA ZA PREPREČEVANJE KORUPCIJE

INTEGRITETA | ODGOVORNOST | TRANSPARENTNOST

SANKCIJE

POSAMEZNIK (PREKRŠKOVNE SANKCIJE)

- **globa od 400 do 1.200 evrov za posameznika, ki:**
 - opravlja dejanja lobiranja še pred potekom dveh let, odkar mu je prenehala funkcija
 - opravlja dejanja lobiranja, čeprav ni vpisan v register lobistov in ni izvzet iz obveznosti registracije
 - pri lobiranju ravna proti predpisom, ki določajo prepoved sprejemanja daril v zvezi z opravljanjem funkcije ali javnimi nalogami lobirancev
- **globa od 1.000 do 2.000 evrov za posameznika, ki:**
 - lobira v nasprotju s 70. členom ZIntPK (prepovedana ravnanja lobistov)

20 let

KPK REPUBLIKA SLOVENIJA
KOMISIJA ZA PREPREČEVANJE KORUPCIJE

INTEGRITETA | ODGOVORNOST | TRANSPARENTNOST

REGISTRIRANI LOBISTI (UPRAVNE SANKCIJE)

- **pisni opomin**
- **prepoved lobiranja za določen čas** (3 mesece do 24 mesecev)
- **izbris iz registra**

INTERESNE ORGANIZACIJE (PREKRŠKOVNE SANKCIJE)

- **globa od 400 do 100.000 evrov za interesno organizacijo, ki:**
 - za katero z njeno vednostjo lobira posameznik, ki v nasprotju z 58. členom ni registriran kot lobist
 - če Komisiji ne posreduje pisnega poročila
 - po naročilu katere lobist lobira v nasprotju s 70. členom (prepovedana ravnanja lobista)

PRIMERI IZ PRAKSE

- **Direktor gospodarske družbe (d.o.o.) po elektronski poti na Ministrstvo za finance naslovi dopis, v katerem poda svoje mnenje in pripombe v zvezi s trenutno obveznostjo plačevanja davka od dohodkov pravnih oseb, kot jo določa Zakon o davku na dohodek pravnih oseb. Hkrati priloži predloge sprememb navedenega zakona.**

Gospodarska družba (d.o.o.) je pravna oseba zasebnega prava in se uvršča **med interesne organizacije**. Direktor gospodarske družbe je **zakoniti zastopnik** gospodarske družbe (d.o.o.) kot interesne organizacije in zanj velja izjema od vpisa v register lobistov, je torej neregistrirani lobist. Ministrstvo za finance je državni organ. Funkcionarji in javni uslužbenci ministrstva se uvrščajo **med lobirance**. Dopis s podanim mnenjem in pripombami v zvezi s trenutno ureditvijo zakona ter predlogi sprememb tega zakona predstavljajo **vplivanje na odločanje odločevalcev (lobirancev) pri obravnavi in sprejemanju predpisov (zakona)**. S tem pa gre **za vplivanje na odločanje v zadevah javnega pomena**. V kolikor dopis s pripombami in predlogi ni javno objavljen ali ni na kakšen drug način zagotovljena javnost in transparentnost predmetnega dopisa, gre za **nejavno vplivanje**. Vplivanje izvaja neregistrirani lobist v interesu, imenu ali na račun določene interesne organizacije, tj. točno določene gospodarske družbe (d.o.o.). V opisanem primeru je mogoče ugotoviti, da so **izpolnjeni vsi pogoji zakonitega lobiranja. Lobiranec mora o lobističnem stiku poročati Komisiji, in sicer v roku osmih dni od prejetega dopisa v elektronski obliki preko elektronskega obrazca**. Če je bil predmetni dopis posredovan pristojni osebi znotraj ministrstva, npr. javnemu uslužbencu, ki je vsebinsko pristojen glede na vsebino dopisa, je kot lobiranca potrebno navesti to osebo, sicer se kot lobiranca navede predstojnika organa, tj. ministra. Če je bilo več naslovnikov iste elektronske pošte, Komisiji poroča prvo naslovljeni lobiranec in o tem obvesti ostale naslovnike. Lobiranec pa mora ugotoviti tudi status lobista. Pri tem mu je v pomoč navedba lobista na dopisu, tj. direktor. Ali je lobist dejansko direktor gospodarske družbe, za katero lobira, pa je mogoče preveriti v javno dostopni evidenci AJPES.

20 let

KPK REPUBLIKA SLOVENIJA
KOMISIJA ZA PREPREČEVANJE KORUPCIJE

INTEGRITETA | ODGOVORNOST | TRANSPARENTNOST

➤ **Direktor gospodarske družbe se osebno pogovarja z ministrom in mu predstavi delovanje oziroma vizijo svoje družbe.**

Gre zgolj za predstavitev delovanja oziroma vizije družbe, ne gre za lobiranje, saj ni elementov vplivanja na odločitve ministra. Komisiji v tem primeru ni treba poročati o lobističnem stiku. V kolikor pa bi v okviru predstavitve direktor gospodarske družbe (kot zakoniti zastopnik interesne organizacije) ministru izrazil željo oziroma predlog, da bi ministrstvo dejavnosti, ki jo opravlja tudi predmetna gospodarska družba, namenilo več finančnih sredstev iz proračuna ali celo ponuja kakšen svoj izdelek/storitev, pa so zaznani elementi vplivanja na odločanje ministra kot odločevalca. V tem primeru gre za lobiranje. Ker gre v tem primeru za lobiranje neregistriranega lobista, mora Komisiji poleg lobiranca o lobističnem stiku poročati tudi gospodarska družba (interesna organizacija).

➤ **Predsednik gasilskega društva na občinski prireditvi sreča župana in izrazi željo, da se v naslednjem letu v občinskem proračunu več sredstev nameni gasilski dejavnosti ozirom gasilskim društvom v občini.**

Predsednik gasilskega društva je zakoniti zastopnik interesne organizacije, župan ima status lobiranca. Izražena želja predstavlja vplivanje na odločitev župana. Gre za lobiranje. Lobiranec mora Komisiji poročati o lobističnem stiku. Če gasilsko društvo nima zaposlenih, Komisiji ni dolžno poročati, v kolikor zaposlene ima, pa mora o stiku poročati.

20 let

KPK REPUBLIKA SLOVENIJA
KOMISIJA ZA PREPREČEVANJE KORUPCIJE

INTEGRITETA | ODGOVORNOST | TRANSPARENTNOST

- **Pri županu se na sestanku zglesi direktor gospodarske družbe, ki se ukvarja z dejavnostjo gradnje stanovanjskih in poslovnih stavb. Direktor gospodarske družbe na tem sestanku županu predlaga spremembo parcelacije glede priprave Občinskega prostorskega načrta (OPN). Govorita tudi o možnosti priključka bodočih objektov na gospodarsko javno infrastrukturo.**

Gre za vplivanje na odločanje občinskega funkcionarja. Župan je od zakonitega zastopnika interesne organizacije prejel predloge v zvezi s pripravo prostorskega akta. Z občinskimi prostorskimi akti se določijo cilji in izhodišča prostorskega razvoja občine, načrtujejo prostorske ureditve lokalnega pomena ter določijo pogoji umeščanja lokalnih prostorskih ureditev v prostor. Z občinskim prostorskim načrtom se načrtujejo prostorske ureditve lokalnega pomena ter določajo namenska raba prostora in prostorski izvedbeni pogoji za umestitev načrtovanih posegov v prostor. Sestanek ima elemente vplivanja na odločanje lobiranja na lokalni ravni v zadevah javnega pomena. Če občina prejetih predlogov, pripomb, mnenj interesne organizacije ne objavi javno na svoji spletni strani, gre za nejavni lobističen stik **in je o takem stiku potrebno poročati Komisiji**. V tem primeru mora poročati tudi interesna organizacija za dejavnosti lobiranja neregistriranega lobista.

- **Na Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport (ali na ministra tega ministrstva) je naslovljena elektronska pošta s prošnjo za sestanek v imenu predsednika športnega društva kot izvoljenega predstavnika interesne organizacije zasebnega prava.**

Zgolj prošnja ne vsebuje elementov lobiranja, saj ni mogoče zaznati elementov vplivanja na odločanje lobiranja s strani lobista. V tem primeru ne gre za lobiranje in poročanje Komisiji ni potrebno.

20 let

KPK REPUBLIKA SLOVENIJA
KOMISIJA ZA PREPREČEVANJE
KORUPCIJE

INTEGRITETA | ODGOVORNOST | TRANSPARENTNOST

ODMOR do 11.15 h

www.kpk-rs.si

20 let

KPK REPUBLIKA SLOVENIJA
KOMISIJA ZA PREPREČEVANJE
KORUPCIJE

INTEGRITETA | ODGOVORNOST | TRANSPARENTNOST

OMEJITVE PRI SPREJEMANJU DARIL

www.kpk-rs.si

20 let

KPK REPUBLIKA SLOVENIJA
KOMISIJA ZA PREPREČEVANJE KORUPCIJE

INTEGRITETA | ODGOVORNOST | TRANSPARENTNOST

NAMEN UREDITVE PODROČJA

- uradne osebe morajo pri opravljanju svoje funkcije oziroma dela ves čas delovati v javnem interesu → integriteta uradne osebe
- **sprejem darila** je lahko problematičen z dveh vidikov:
 - ravnanje oziroma odločanje je posledično lahko **pristransko** (podkupovanje je kaznivo dejanje)
 - videz, da dano darilo **vpliva** na odločanje oziroma ravnanja uradne osebe

20 let

KPK REPUBLIKA SLOVENIJA
KOMISIJA ZA PREPREČEVANJE KORUPCIJE

INTEGRITETA | ODGOVORNOST | TRANSPARENTNOST

PRAVNA REGULACIJA OMEJITEV PRI SPREJEMANJU DARIL

DO LETA 2020

UREDITEV ZA FUNKCIONARJE

ZIntPK

Pravilnik o omejitvah in dolžnostih funkcionarjev v zvezi s sprejemanjem daril

➔ nadzor KPK

UREDITEV ZA JAVNE USLUŽBENCE

ZJU

Uredba o omejitvah in dolžnostih javnih uslužbencev v zvezi s sprejemanjem daril

➔ nadzor MJU

NOVA UREDITEV OD LETA 2020 DALJE

URADNE OSEBE

ZIntPK-C

Pravilnik o omejitvah in dolžnostih uradnih oseb v zvezi s sprejemanjem daril

NADZOR

**notranji – subjekt javnega sektorja
zunanji – KPK**

20 let

KPK REPUBLIKA SLOVENIJA
KOMISIJA ZA PREPREČEVANJE KORUPCIJE

INTEGRITETA | ODGOVORNOST | TRANSPARENTNOST

PRAVNA REGULACIJA OMEJITEV PRI SPREJEMANJU DARIL

➤ ZIntPK

- 4. člen: definicije zavezancev (uradne osebe)
- 30. člen: prepovedi in omejitve

➤ Pravilnik o omejitvah in dolžnostih uradnih oseb v zvezi s sprejemanjem daril

➤ Sistemsko pojasnilo o prepovedih in omejitvah v zvezi s sprejemanjem daril v javnem sektorju

(<https://www.kpk-rs.si/sl/publikacije/sistemska-pojasnila>)

20 let

KPK REPUBLIKA SLOVENIJA
KOMISIJA ZA PREPREČEVANJE KORUPCIJE

INTEGRITETA | ODGOVORNOST | TRANSPARENTNOST

TEMELJNO PRAVILO – PREPOVED SPREJEMANJA DARIL

Uradna oseba ne sme sprejemati daril ali drugih koristi v zvezi z opravljanjem svoje funkcije ali javne službe ali v zvezi s svojim položajem.

Daril v zvezi z opravljanjem funkcije ali javne službe ali v zvezi s položajem uradne osebe ne smejo sprejemati tudi **družinski člani uradne osebe.**

NAMEN → uradna oseba ne sme sprejemati daril, ki bi lahko vplivala na zakonitost, objektivnost in nepristranskost njenega delovanja pri opravljanju funkcije/službe/položaja

20 let

KPK REPUBLIKA SLOVENIJA
KOMISIJA ZA PREPREČEVANJE KORUPCIJE

INTEGRITETA | ODGOVORNOST | TRANSPARENTNOST

URADNE OSEBE IN DRUŽINSKI ČLANI

URADNE OSEBE

- funkcionarji
- uradniki na položaju in drugi javni uslužbenci
- uslužbenci, zaposleni v Banki Slovenije
- poslovodne osebe in člani organov upravljanja, vodenja in nadzora v subjektih javnega sektorja

DRUŽINSKI ČLANI

- zakonec
- otroci
- posvojenci
- starši
- posvojitelji
- bratje, sestre
- osebe, ki s posameznikom živijo v skupnem gospodinjstvu ali v zunajzakonski skupnosti

20 let

KPK REPUBLIKA SLOVENIJA
KOMISIJA ZA PREPREČEVANJE KORUPCIJE

INTEGRITETA | ODGOVORNOST | TRANSPARENTNOST

IZJEME OD TEMELJNE PREPOVEDI SPREJEMANJA DARIL

PROTOKOLARNA DARILA

uradna oseba in/ali
njen družinski član

**PRILOŽNOSTNA DARILA
MANJŠE VREDNOSTI**

uradna oseba

20 let

KPK REPUBLIKA SLOVENIJA
KOMISIJA ZA PREPREČEVANJE KORUPCIJE

INTEGRITETA | ODGOVORNOST | TRANSPARENTNOST

PROTOKOLARNA DARILA

- darila, ki jih dajo tuje ali domače pravne ali fizične osebe ob **SLUŽBENIH DOGODKIH**
- protokolarno darilo lahko **V IMENU ORGANA** sprejmeta uradna oseba ali njen družinski član
- ne glede na vrednost **POSTANEJO LAST DELODAJALCA** uradne osebe

20 let

KPK REPUBLIKA SLOVENIJA
KOMISIJA ZA PREPREČEVANJE KORUPCIJE

INTEGRITETA | ODGOVORNOST | TRANSPARENTNOST

PRILOŽNOSTNA DARILA MANJŠE VREDNOSTI

- darilo, ki se tradicionalno ali običajno izroča ob določenih dogodkih (kulturnih, slavnostnih, zaključkih izobraževanja, usposabljanja, praznikih ipd.) ali ob opravljanju diplomatskih aktivnosti
- ne sme presegati vrednosti 100 EUR (z vključenim DDV) – ne glede na obliko darila in število darovalcev istega darila
- priložnostno darilo manjše vrednosti lahko v lasti obdrži uradna oseba, ki je darilo sprejela

20 let

KPK REPUBLIKA SLOVENIJA
KOMISIJA ZA PREPREČEVANJE KORUPCIJE

INTEGRITETA | ODGOVORNOST | TRANSPARENTNOST

DOLŽNO RAVNANJE V PRIMERU PONUJENEGA DARILA, KI NE SODI MED IZJEME

- v primeru ponujenega darila, ki ne sodi med protokolarna darila ali med priložnostna darila manjše vrednosti, mora uradna oseba
 - ✓ darovalca **opozoriti na prepoved sprejemanja daril** in
 - ✓ **zavrniti** ponujeno darilo

Enako velja za družinskega člana uradne osebe

- Če darovalec pri darilu kljub temu **vztraja**, sta uradna oseba oziroma njen družinski član **darilo dolžna izročiti delodajalcu uradne osebe.**

20 let

KPK REPUBLIKA SLOVENIJA
KOMISIJA ZA PREPREČEVANJE KORUPCIJE

INTEGRITETA | ODGOVORNOST | TRANSPARENTNOST

PREPOVEDANA DARILA – ABSOLUTNA PREPOVED SPREJEMA

Ne glede na navedene izjeme pa uradna oseba ali njen družinski član v nobenem primeru (tudi če gre za protokolarno ali priložnostno darilo manjše vrednosti) ne sme sprejeti darila:

- če bi izročitev ali sprejem takega darila pomenila **kaznivo dejanje**
- če je to **prepovedano po drugem zakonu ali z na njegovi podlagi izdanimi predpisi**
- če se kot darilo izročajo **denar, vrednosti papirji, darilni in vrednostni boni ter kartice in drage kovine** ali
- če bi sprejem darila **vplival ali ustvarjal videz, da vpliva, na nepristransko in objektivno opravljanje javnih nalog uradne osebe**

20 let

KPK REPUBLIKA SLOVENIJA
KOMISIJA ZA PREPREČEVANJE KORUPCIJE

INTEGRITETA | ODGOVORNOST | TRANSPARENTNOST

Darilo, ki lahko vpliva ali ustvarja videz, da vpliva na objektivno in nepristransko opravljanje javnih nalog uradne osebe

- dano v kratkem časovnem obdobju **pred ali po odločitvi subjekta** javnega sektorja, s katero je ta **odločil o pravici ali obveznosti darovalca** ali njegovih družinskih članov
- katerega vrsta, oblika ali vrednost znatno **odstopa od okoliščin izročitve darila** ali
- podarjeno s strani darovalca, ki ima s subjektom javnega sektorja **poslovne stike** ali jih šele vzpostavlja

20 let

KPK REPUBLIKA SLOVENIJA
KOMISIJA ZA PREPREČEVANJE KORUPCIJE

INTEGRITETA | ODGOVORNOST | TRANSPARENTNOST

RAVNANJE V PRIMERU PREJEMA PREPOVEDANIH DARIL

ABSOLUTNA PREPOVED SPREJEMANJA DARIL

uradna oseba ali njen družinski član morata tako darilo zavrniti, vrniti darovalcu oziroma z njim ravnati v skladu s predpisi

tako darilo v nobenem primeru ne sme postati last prejemnika ali njegovega delodajalca

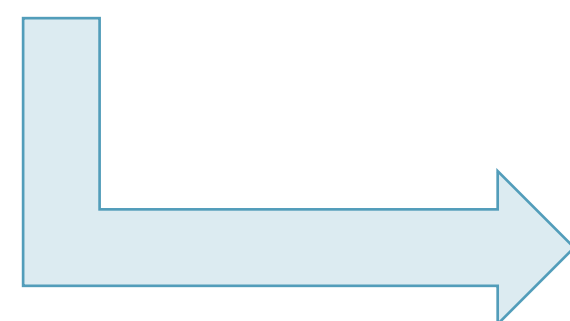
20 let

KPK REPUBLIKA SLOVENIJA
KOMISIJA ZA PREPREČEVANJE KORUPCIJE

INTEGRITETA | ODGOVORNOST | TRANSPARENTNOST

KAJ NI DARILO V SMISLU ZINTPK

DARILO SIMBOLNEGA POMENA, ki se tradicionalno izroča ob določenih dogodkih (plakete, značke, zastavice, promocijski material in drugi predmeti podobne narave)

Za ta darila ne veljajo prepovedi in omejitve sprejemanja daril, kot jih določata ZIntPK in Pravilnik

20 let

KPK REPUBLIKA SLOVENIJA
KOMISIJA ZA PREPREČEVANJE KORUPCIJE

INTEGRITETA | ODGOVORNOST | TRANSPARENTNOST

DOLŽNOSTI PREJEMNIKA PRILOŽNOSTNEGA ALI PROTOKOLARNEGA DARILA

- ➔ Takoj, ko je to mogoče, najkasneje pa v 8 dneh **izpolniti obrazec za evidentiranje prejetega darila** (tudi če je darilo prejel družinski član uradne osebe) – [neobvezen vzorec obrazca](#)
- ➔ **Obrazec izročiti osebi, ki vodi seznam daril** pri subjektu javnega sektorja
 - ✓ Okoliščine izročitve darila
- ➔ V seznam se vpišejo naslednji podatki:
 - ✓ Navedba, ali gre za protokolarno ali priložnostno darilo
 - ✓ Vrsta darila
 - ✓ Ocenjena vrednost darila in način določitve vrednosti
 - ✓ Darovalec

V seznam **ni treba vpisati darila zanemarljive vrednosti** → darilo, ki ne presega vrednosti 50 EUR

20 let

KPK REPUBLIKA SLOVENIJA
KOMISIJA ZA PREPREČEVANJE KORUPCIJE

INTEGRITETA | ODGOVORNOST | TRANSPARENTNOST

DOLŽNOSTI SUBJEKTA JAVNEGA SEKTORJA

- ➔ vodi seznam prejetih daril (nad 50 EUR) za uradne osebe in njihove družinske člane
- ➔ do 31. marca tekočega leta **posreduje Komisiji seznam prejetih daril** v preteklem letu – [elektronski obrazec](#)

Subjektom javnega sektorja, katerih uradne osebe in njihovi družinski člani **v preteklem letu niso prejeli darila v vrednosti nad 50 evrov, Komisiji ni treba posredovati seznama prejetih daril**

- ➔ na primeren način **objaviti v svojih uradnih prostorih in v drugih prostorih, kjer se posluje s strankami**, katere so omejitve v zvezi s sprejemanjem daril s strani uradnih oseb in kakšen je postopek njihove izročitve – [neobvezen vzorec obvestila](#)

20 let

KPK REPUBLIKA SLOVENIJA
KOMISIJA ZA PREPREČEVANJE KORUPCIJE

INTEGRITETA | ODGOVORNOST | TRANSPARENTNOST

KRŠITVE IN PREKRŠKOVNE SANKCIJE

POSAMEZNIK – URADNA OSEBA

- **globa od 400 do 1.200 evrov za posameznika, ki:**
 - V nasprotju z določbami 30. člena ZIntPK sprejme darilo v zvezi z opravljanjem svoje funkcije ali javne službe ali v zvezi s svojim položajem

ODGOVORNA OSEBA ORGANA JAVNEGA SEKTORJA in PRAVNA OSEBA

- **globa od 400 do 4.000 evrov za odgovorno osebo, ki:**
 - Komisiji ne posreduje seznama daril
- **globa od 400 do 100.000 evrov za pravno osebo, ki:**
 - Komisiji ne posreduje seznama daril

20 let

KPK REPUBLIKA SLOVENIJA
KOMISIJA ZA PREPREČEVANJE KORUPCIJE

INTEGRITETA | ODGOVORNOST | TRANSPARENTNOST

PRIMERI IZ PRAKSE

- **Ob zaključku šolskega leta želijo starši učiteljici, ki v prihodnje njihovih otrok ne bo več učila, podariti darilno kartico v vrednosti 60 evrov, ki jo je mogoče vnovčiti pri različnih ponudnikih.**

Učiteljica je javna uslužbenka in s tem uradna oseba, zato zanjo veljajo določbe 30. člena ZIntPK, ki se nanašajo na prepoved in omejitve v zvezi s sprejemanjem daril. Ker je darilna kartica oblika darilnega bona, je učiteljica, ne glede na njeno vrednost, in ne glede na to, da bi bila dana ob zaključku izobraževanja, torej ob dogodku, ob katerem se darila sicer tradicionalno ali običajno izročajo, ne sme sprejeti. ZIntPK namreč v petem odstavku 30. člena določa, da uradna oseba ali njen družinski član, kamor se uvrščajo tudi učiteljice in učitelji, ne glede na določbe tega člena **ne sme sprejeti darila**, če se kot darilo izročajo denar, vrednostni papirji, **darilni boni** in drage kovine. V navedenih primerih gre torej za prepovedana darila, za katera velja absolutna prepoved sprejema. V skladu s tretjim odstavkom 3. člena Pravilnika bi morala učiteljica tako darilo zavriniti oziroma vrniti darovalcu, tj. staršem.

20 let

KPK REPUBLIKA SLOVENIJA
KOMISIJA ZA PREPREČEVANJE KORUPCIJE

INTEGRITETA | ODGOVORNOST | TRANSPARENTNOST

Darila, ki jih zaposleni v javnih vzgojno-izobraževalnih zavodih prejmejo ob zaključku šolskega leta, uvrščamo med priložnostna darila. Takšna darila so dovoljena, njihova vrednost pa ne sme presegati 100 evrov z vključenim DDV, zaposleni pa jih lahko obdržijo v svoji lasti. Vrednost priložnostnega darila v višini 100 evrov z vključenim DDV je fiksno določena in ni pomembno koliko darovalcev (učencev, staršev) takšno darilo podarja. Ne glede na to, da so priložnostna darila v navedeni vrednosti dovoljena, pa v okviru teh zaposleni (poleg ostalih absolutno prepovedanih daril) ne sme sprejeti darila, če se kot darilo izroča denar, vrednostni papirji, darilni boni in drage kovine.

Največ dilem in vprašanj se v praksi pojavlja v povezavi z izročanjem daril v obliki darilnih bonov, vrednostnih ali darilnih kartic in vseh drugih oblik daril, ki predstavljajo unovčevanje nakupa blaga ali storitve v prihodnosti. Kakršnekoli oblike daril, ki predstavljajo unovčevanje nakupa blaga ali storitve v prihodnosti prepovedana, ne glede na njihovo vrednost. Tako zaposleni v javnih vzgojno-izobraževalnih zavodih ob zaključku šolskega leta ne smejo prejeti npr. darilnih bonov ali drugih oblik daril za koriščenje masaže ali drugih storitev, darilnih bonov ali drugih oblik daril za nakup knjige ali drugih izdelkov, darilnih kartic ali bonov trgovin, trgovskih mrež, trgovskih centrov ali določenih znamk, darilnih paketov (kot Zvezdar, Selectbox, ipd.) in podobno.

20 let

KPK REPUBLIKA SLOVENIJA
KOMISIJA ZA PREPREČEVANJE KORUPCIJE

INTEGRITETA | ODGOVORNOST | TRANSPARENTNOST

➤ **Ali gre v primeru rojstnodnevnega obdarovanja, zbiranja sredstev v primeru smrti bližnjih sorodnikov, obdarovanja ob upokojitvi ali menjavi službe med sodelavci, ki so sicer uradne osebe, za obdarovanje v smislu določb ZIntPK?**

V skladu s prvim odstavkom 30. člena ZIntPK uradne osebe ne smejo sprejemati daril ali drugih koristi v zvezi z opravljanjem svoje funkcije, ali javne službe, ali v zvezi s svojim položajem. Daril v zvezi z opravljanjem funkcije, ali javne službe, ali v zvezi s položajem uradne osebe ne smejo sprejemati niti družinski člani uradne osebe. Pravilnik v 9. točki prvega odstavka 2. člena opravljanje dela podrobneje opredeli kot opravljanje funkcije, nalog in izvrševanje pooblastil na podlagi položaja uradne osebe v subjektu javnega sektorja. Darilo, ki ga uradni osebi podarijo sodelavci zaradi osebnih okoliščin (npr. upokojitev, odhod z delovnega mesta, rojstni dan, smrt bližnjega sorodnika ipd.), ki ni neposredno povezano z opravljanjem njene funkcije, nalog in izvrševanjem pooblastil na podlagi njenega položaja, ne sodi v definicijo darila po ZIntPK, zato se za tako darilo določbe ZIntPK in Pravilnika **ne uporabljajo**.

20 let

KPK REPUBLIKA SLOVENIJA
KOMISIJA ZA PREPREČEVANJE KORUPCIJE

INTEGRITETA | ODGOVORNOST | TRANSPARENTNOST

- **Inšpektor od direktorja poslovnega subjekta, ki je bil predmet inšpekcijskega nadzora, po končanem nadzornem postopku v izraz zahvale za prijaznost prejme steklenico žgane pijače v vrednosti 60 evrov.**

Darilo, s katerim se želi darovalec **uradni osebi zahvaliti za prijaznost pri opravljanju njenih javnih nalog, ne sodi med izjeme od temeljnega pravila o prepovedi sprejemanja daril v javnem sektorju.** Tako darilo namreč ne ustreza definiciji protokolarnega ali priložnostnega darila in torej ne predstavlja darila, ki se tradicionalno ali običajno izroča ob določenih dogodkih (kulturnih, slavnostnih, zaključkih izobraževanja, usposabljanja, ob praznikih ipd.) ali ob opravljanju diplomatskih aktivnosti, prav tako ne sodi med protokolarna darila, ki jih dajo tuje ali domače pravne ali fizične osebe ob službenih dogodkih, kamor sodijo na primer razna srečanja, sestanki, pogostitve, simpoziji in državniški obiski. Če je uradni osebi ali njenemu družinskemu članu ponujeno ali dano darilo, ki ni ne protokolarno darilo ne priložnostno darilo manjše vrednosti, in torej ne sodi v zgoraj navedeni izjemi, je uradna oseba darovalca dolžna opozoriti na prepoved sprejemanja daril in zavrni ponujeno darilo. Inšpektor bi moral direktorja poslovnega subjekta, ki mu je po končanem nadzornem postopku kot izraz zahvale za prijaznost želel podariti steklenico žgane pijače, **opozoriti na prepoved sprejemanja daril in ponujeno darilo obenem tudi zavrni.** Sprejem takega darila bi lahko ustvaril tudi videz, da vpliva na nepristransko in objektivno opravljanje javnih nalog uradne osebe, zato bi ga moral inšpektor zavrni tudi iz tega razloga.

20 let

KPK REPUBLIKA SLOVENIJA
KOMISIJA ZA PREPREČEVANJE KORUPCIJE

INTEGRITETA | ODGOVORNOST | TRANSPARENTNOST

- **Uradna oseba (javni uslužbenec) državnega organa se v Bruslju udeleži mednarodnega dogodka, ki ga organizira Evropska Komisija. Uradna oseba na dogodku prejme rokovnik, USB ključek, pisalo in steklenico za vodo za večkratno uporabo z logotipom Evropske Komisije v skupni vrednosti 30 evrov. Ali mora uradna oseba prejeta darila evidentirati v skladu z ZIntPK?**

Darila, kot so rokovnik, USB ključek, pisalo, steklenica za vodo ipd. z logotipom dogodka oziroma organizatorja dogodka, sodijo med **darila simbolnega pomena**, ki se v skladu s petim odstavkom 3. člena Pravilnika **ne štejejo za darila v zvezi z opravljanjem dela, zato se zanje ne uporabljajo določbe ZIntPK in Pravilnika**, ki se sicer nanašajo na prepovedi in omejitve v zvezi s sprejemanjem daril. **Takih daril tako ni treba evidentirati, uradna oseba jih lahko sprejme in obdrži v lasti ter z njimi razpolaga po svoji volji.**

- **Javni zavod je decembra, ob zaključku koledarskega leta, od poslovnega partnerja prejel darilo, ki je pokvarljivo in je sestavljeno iz prehrambnih izdelkov (kava, čaj, bonboni, praline, suhe mesnine, penina idr.), v skupni vrednosti 60 evrov. Kakšno je pravilno postopanje javnega zavoda v navedenem primeru? Kakšen je pravilen način in prostor hrambe daril, ki imajo rok trajanja?**

Darila, ki se **ob zaključku koledarskega leta običajno izročajo kot poslovna darila** in jih uradnim osebam ali subjektom javnega sektorja podarjajo njihovi poslovni partnerji, sodijo med **darila, ki se tradicionalno ali običajno izročajo ob določenih dogodkih, tudi praznikih, kar izhaja iz tradicij, navad, običajev, poslovnih običajev, diplomatskih aktivnosti ipd.** Taka darila, ki se običajno izročajo ob tovrstnih dogodkih, so v skladu z določbami ZIntPK in Pravilnika **priložnostna darila**, ki jih uradne osebe, ob pogoju da njihova vrednost ne presega 100 evrov, **lahko sprejmejo**. V navedenem primeru gre torej za priložnostno darilo manjše vrednosti, zato ga javni zavod oziroma njegove uradne osebe lahko sprejmejo. Ker je darilo vredno 60 evrov in tako presega vrednost 50 evrov, mora javni zavod oziroma uradna oseba, ki je darilo sprejela v imenu javnega zavoda, takoj, ko je to mogoče, najkasneje pa v 8 dneh, **izpolniti obrazec** za evidentiranje prejetega darila in ga izpolnjenega izročiti osebi, ki v javnem zavodu vodi seznam daril. Ker je bilo naslovljeno na javni zavod (in ne na posamezno uradno osebo), je darilo last javnega zavoda. Oseba, ki je zadolžena za vodenje seznama daril v javnem zavodu, poskrbi za **pravilno uporabo oziroma hrambo darila, pri čemer način razpolaganja s prejetim darilom v navedenem primeru določi predstojnik, torej poslovodna oseba javnega zavoda**. Ker je darilo sestavljeno iz prehrambnih izdelkov, in torej predstavlja pokvarljivo blago, ki ni primerno za hrambo, se v skladu z določbo drugega odstavka 9. člena Pravilnika, če je to mogoče, **uporabi za reprezentanco v javnem zavodu**.

**Hvala za
pozornost!**